

فرم گزارش کارشناسی

(پیوست شماره ۱) دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

شناسه	قانون ، بخشنامه و رویه	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۲/۴/۱۲
عنوان موضوع	موانع مالیاتی خدمات حمل و نقل ریلی (دریافت ۹ درصد مالیات ارزش افزوده)		
مرجع طرح موضوع	اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی- اداره کل صنعت معدن و تجارت خراسان رضوی		
شرح موضوع	<p>به موجب بند ب ماده ۵۲ برنامه ششم توسعه مصوب ۱۳۹۶ مالیات بر ارزش افزوده حمل و نقل ریلی علاوه بر معافیت های موجود در حوزه مالیات بر ارزش افزوده، با نرخ صفر محاسبه می شود و همچنین بند ب ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده سال ۱۴۰۰ نیز به صراحت اشاره دارد که خدمات حمل و نقل اعم از بار و مسافر در حمل برون شهری، ریلی و جاده ای و دریایی از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف است؛ اما اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی طی مکاتبات شماره (۱۴۰۲-۰۱۰۱ و ۱۴۰۲-۰۱۰۹ و ۱۴۰۲-۰۱۰۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۲۷) موضوع دریافت ۹ درصد مالیات مضاعف بابت خدمات حمل و نقل ریلی و مصادیق و مستندات مربوطه را به دبیرخانه شورای منعکس نمود. است و اداره کل صنعت معدن و تجارت استان طی نامه ۲۱۲۹۵۸ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۹ با عنوان اداره کل امور مالیاتی درخواست رسیدگی، بررسی موضوع اتحادیه صادرکنندگان استان را پیرامون دریافت ۹ درصد مالیات ارزش افزوده بابت خدمات حمل و نقل ریلی داشته است، از طرفی اداره کل امور مالیاتی اعلام می دارد برای کرایه حمل مبلغی بابت مالیات بر ارزش افزوده اخذ نمی نماید ولی بابت خدمات حمل و نقل ریلی، ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده اخذ می گردد. این موضوع موجب شده است تا هزینه های صادرات افزایش یافته و و قیمت نهایی کالا بالا رفته و قدرت رقابت را در عرصه های جهانی تضعیف ساخته است.</p> <p>موضوع در چهارمین جلسه کمیته حمایت از کسب و کار استان مطرح گردید.</p> <p>مدیرکل راه آهن خراسان رضوی طی نامه ۳۷/۴۸۱۳/ص مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۶ با عنایت به برگزاری جلسه فوق الذکر، به دبیرخانه کمیته حمایت کسب و کار مجدد اعلام نموده اند علیرغم پیگیری های مستمر شرکت راه آهن پیرامون موضوع، منتج به طرح در شورای عالی امور مالیاتی کشور و اعلام رای شورای مذکور به دریافت مالیات بر ارزش افزوده از خدمات جانبی (وابسته) حمل و نقل ریلی گردیده است و لذا درخواست پیگیری موضوع در سطح ملی را دارند.</p>		
ایرادات و مشکلات مطروحه	<p>با توجه به جزء ۱۳ بند ب ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۰۳/۰۲ که عنوان می دارد، فقط خدمات حمل و نقل (اعم از بار و مسافر) درون و برون شهری و بین المللی جاده ای و ریلی معاف از مالیات می باشند و خدمات حمل و نقل هوایی اعم از بار و مسافر از تاریخ اجرای قانون مشمول مالیات بر ارزش افزوده می باشند.</p> <p>سازمان امور مالیاتی در جریان رسیدگی سالیانه پرونده های مالیاتی شرکت راه آهن ج.ا. خدماتی همچون تعمیرات واگن، بازرسی واگن، حق توقف، و حق پارکینگ (جریمه تاخیر در تخلیه واگن) تعویض بوژی و اجاره دیزل را خدمات جانبی تلقی نموده و این خدمات را به عنوان نهاده های استفاده شده برای ارائه خدمات حمل بار و مسافر مشمول مالیات ارزش افزوده نموده است. و حتی اجاره دیزل برای قطار مسافری نیز مشمول مالیات بر ارزش افزوده می شود.</p> <p>همچنین امور مالیاتی برای کرایه حمل مبلغی بابت مالیات بر ارزش افزوده اخذ نمی نماید ولی بابت خدمات حمل و نقل ریلی، ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده اخذ می نماید. نرخ مالیات ۹ درصد، در مواردی</p>		

فرم گزارش کارشناسی

(پیوست شماره ۱) دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

<p>که جابه جایی کالا بر اساس قرارداد حمل، با وسایل نقلیه متعلق به شرکت حمل و نقل صورت پذیرد، پشت بارنامه لحاظ می شود و این مسئله مزید بر علت شده تا هزینه های صادرات افزایش یابد.</p>	
<p><u>نظرات اعضا حاضر در جلسه کارشناسی:</u></p> <p>دبیر اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی در تشریح ۲ ماده قانونی در خصوص مالیات بر ارزش افزوده حمل ریلی عنوان کرد: بند ب ماده ۵۲ برنامه ششم توسعه مصوب ۱۳۹۶ اشاره دارد که مالیات بر ارزش افزوده حمل و نقل ریلی علاوه بر معافیت های موجود در حوزه مالیات بر ارزش افزوده، با نرخ صفر محاسبه می شود.</p> <p>وی یادآور شد: بند ب ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده سال ۱۴۰۰ نیز به صراحت اشاره دارد که خدمات حمل و نقل اعم از بار و مسافر در حمل برون شهری، ریلی و جاده ای و دریایی از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف است؛ اما در حال حاضر اخذ مالیات ۹ درصد بر اساس پشت بارنامه لحاظ می شود. در این حوزه تفسیر قانون صورت می گیرد و تفسیر قیاس مع الفارق و فاقد مستندات قانونی است.</p> <p>دانش، عضو اتحادیه واردکنندگان خراسان رضوی نیز یادآور شد: ۱۰ سال است که بحث مالیات بر ارزش افزوده در حوزه حمل و نقل مورد نقد است. آنچه مسلم است براساس قانون به حوزه حمل و نقل بین المللی نباید عوارضی تعلق بگیرد. در حوزه صادرات نیز ما دنبال تحقق این مهم هستیم که هزینه تمام شده کاهش پیدا کند؛ اما مالیات بر ارزش افزوده در پشت بارنامه قید می شود که این مساله هزینه ها را به شدت افزایش می دهد. با روند فعلی نه تنها صادرات افزایش پیدا نمی کند بلکه بالعکس باید شاهد کاهش صادرات باشیم.</p> <p>راه آهن موافق دریافت مالیات بر ارزش افزوده از خدمات ریلی نیست.</p> <p>«موسی صفایی»، رئیس بازرگانی راه آهن خراسان نیز در ادامه این نشست تصریح کرد: زمانیکه بند ب ماده ۵۲ قانون برنامه ششم توسعه به راه آهن ابلاغ شد، به دنبال آن راه آهن مالیات ارزش افزوده را از مشتریان خود اخذ نکرد تا این که سازمان امور مالیاتی در بازرسی از حساب های راه آهن، بخشی از خدمات را از قانون مستثنی اعلام کرد. به رغم آن که راه آهن موافق با دریافت این وجه از مشتریان خود و اعطای آن به سازمان امور مالیاتی نیست؛ اما ناگزیر از اجرای قانون هستیم.</p> <p>وی یادآور شد: مکاتبات زیادی در این حوزه انجام گرفته اما سازمان امور مالیاتی خدمات ریلی را از مابقی خدمات حمل و نقلی مستثنی کرده و خدمات جانبی را مشمول آن ماده قانونی ندانسته است و راه آهن را مکلف به دریافت این مبلغ و واریز به حساب دولت کرده است.</p> <p>در ادامه نشست، «علی شمس آبادی»، رئیس امور مالی راه آهن خراسان رضوی با بیان اینکه راه آهن با تفسیر خلاف قانون از سوی سازمان امور مالیاتی مواجه است، یادآور شد: راه آهن، برنامه ششم توسعه را از همان ابتدا پیگیری کرده و تمام تلاش خود را برای توسعه صادرات ریلی انجام کرده است و مبدا پیشنهاد راه آهن خراسان جهت تشویق به استفاده از ناوگان ریلی بوده است.</p> <p>وی تصریح کرد: مقام معظم رهبری نیز بارها تاکید داشته اند که بار از جاده به سمت ریل حرکت کند. دولت های مختلف و به ویژه دولت سیزدهم نیز اولویتش توسعه حمل ریلی بوده است و حتی مجلس شورای اسلامی نیز بر این مساله تاکید داشته به طوری که در برنامه هفتم توسعه، مزایای دیگری برای صنعت ریلی قائل شدند. اما در مقابل، با تفاسیرهای خارج از قوانین، هزینه مضاعفی به بخش مسافر و بار ریلی تحمیل شده است.</p>	<p>جمع بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی) به تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۸</p>

فرم گزارش کارشناسی

(پیوست شماره ۱) دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

<p>در بخش دیگری از نشست، «مجتبی مسکنی»، معاون اداره کل امور مالیاتی استان تصریح کرد: ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده باید در صورت حساب های راه آهن قید شود، افزود: باید مشخص شود که اداره کل راه آهن با چه ارگانی مکاتبه داشته و آیا این مکاتبات با دفتر فنی انجام گرفته است؟ اگر مکاتبات در اختیار سازمان امور مالیاتی استان قرار بگیرد، قطعاً پیگیری های لازم را در این حوزه خواهیم داشت.</p> <p>مسکنی با بیان اینکه اگر اصطلاح مالیات بر ارزش افزوه به مالیات بر مصرف تغییر پیدا کند، بهتر است، یادآور شد: اگر اعتراضی وجود دارد می توان این مساله به دیوان عدالت اداری منعکس شود</p> <p>لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی استان در جمع بندی دستور کار دوم جلسه نیز خاطرنشان کرد: صراحت قانونی وجود دارد که حوزه حمل و نقل از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف است و دستگاههای متولی نیز بر این مهم صحه می گذارند و پیرامون این مساله متفق القول هستند. اتحادیه صادرکنندگان می تواند در این خصوص، اعتراض خود را به دیوان عدالت اداری مطرح کنند.</p> <p><u>دستگاههای استانی دارای نماینده در جلسه:</u></p> <p>دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری، اداره کل صنعت معدن و تجارت، اداره کل امور اقتصادی و دارایی، اداره کل امور مالیاتی، اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان، راه آهن خراسان رضوی، گمرک مشهد، اتحادیه واردکنندگان مواد اولیه و کالاهای سرمایه ای استان، کانون انجمنهای صنفی کارفرمایی صنایع استان، مجمع نمایندگان استان، خانه صنعت، معدن و تجارت استان، انجمن مدیران صنایع، اتحادیه کارگزاران گمرکی خراسان، مشاور امور گمرکی اتاق، مشاور امور مالیاتی اتاق، تعدادی فعالان اقتصادی درخواست کننده طرح موضوع.</p> <p><u>جمع بندی مورد توافق اعضا:</u></p> <p>با توجه به جزء ۱۳ بند ب ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده سال ۱۴۰۰ که عنوان می دارد، خدمات حمل و نقل (اعم از بار و مسافر) درون و برون شهری و بین المللی جاده ای و ریلی معاف از مالیات می باشند پیشنهاد گردید به شرح زیر به شورا پیشنهاد گردد.</p> <p>۱- <u>تعویض بوژی و سایر موارد مشابه اشاره شده به شرح فوق بعنوان بخشی از فرایند حمل ریلی کالا به مجموعه معافیت های مالیات بر ارزش افزوده حمل بار اضافه گردد.</u></p> <p>۲- <u>در صورت نیاز به اصلاح قانون سازمان امور مالیاتی کشور به دولت پیشنهاد اصلاحی ارائه نماید.</u></p> <p>۳- <u>با توجه به فرایند اجرا و مستندات قانونی اشاره شده مراتب به شورای گفت و گوی مرکز جهت طرح در جلسات اصلی شورا منعکس گردد.</u></p> <p>۴- <u>اتحادیه کارگزاران گمرک استان طی شکواییه ای به دیوان عدالت اداری از اداره کل امور مالیاتی و اداره کل راه آهن استان درخواست توقف اجرای عملیات پیرامون اخذ وجوه دریافتی نموده و از طریق دیوان پیگیری گردد.</u></p>	
<p>سازمان امور مالیاتی در جریان رسیدگی سالیانه پرونده های مالیاتی شرکت راه آهن ج.ا. خدماتی همچون تعویض بوژی را خدمات جانبی تلقی نموده و این خدمات را به عنوان نهاده های استفاده شده برای ارائه خدمات حمل بار و مسافر مشمول مالیات ارزش افزوده نموده است. درحالیکه تعویض بوژی و سایر موارد مشابه بخشی از فرایند حمل ریلی</p>	<p>پیشنهادات</p>

فرم گزارش کارشناسی

(پیوست شماره (۱) دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی)

<p>کالابوده و خدمات محسوب نمی‌گردد. لذا این مسئله مزید بر علت شده تا هزینه های صادرات افزایش یابد. با توجه به جزء ۱۳ بند ب ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۰۳/۰۲ که عنوان می‌دارد، "فقط خدمات حمل و نقل (اعم از بار و مسافر) درون و برون شهری و بین‌المللی جاده ای و ریلی معاف از مالیات می‌باشند و خدمات حمل و نقل هوایی اعم از بار و مسافر از تاریخ اجرای قانون مشمول مالیات بر ارزش افزوده می‌باشند، لذا پیشنهاد می‌شود شورا مقرر نماید: با توجه به فرایند اجرا و مستندات قانونی اشاره شده :</p> <p>۱- <u>تعویض بوزی و سایر موارد مشابه اشاره شده به شرح فوق بعنوان بخشی از فرایند حمل ریلی کالا به مجموعه معافیت های مالیات بر ارزش افزوده حمل بار اضافه گردد.</u></p> <p>۲- <u>در صورت نیاز به اصلاح قانون سازمان امور مالیاتی کشور به دولت پیشنهاد اصلاحی ارائه نماید.</u></p> <p>۳- <u>با توجه به فرایند اجرا و مستندات قانونی اشاره شده مراتب به شورای گفت و گوی مرکز جهت طرح در جلسات اصلی شورا منعکس گردد.</u></p> <p>۴- <u>اتحادیه محترم کارگزاران گمرک استان طی شکواییه ای به دیوان عدالت اداری از اداره کل امور مالیاتی و اداره کل راه آهن استان درخواست توقف اجرای عملیات پیرامون اخذ وجوه دریافتی نموده و از طریق دیوان پیگیری گردد.</u></p>	
<p>۱) صورتجلسه چهارمین جلسه کمیته حمایت از کسب و کار استان (کارگروه دبیرخانه شورا) مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۸</p> <p>۲) مکاتبات شماره ۱۴۰۲-۰۱۰۱ و ۱۴۰۲-۰۱۰۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۲۷ اتحادیه صادر کنندگان خراسان رضوی</p> <p>۳) نامه ۲۱۲۹۵۸ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۹ اداره کل صنعت معدن و تجارت استان با عنوان اداره کل امور مالیاتی منضم به نامه اتحادیه صادر کنندگان شماره ۱۴۰۲-۰۰۵۱ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۷</p> <p>۴) نامه ۳۷/۴۸۱۳/ص مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۶ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۶ مدیرکل راه آهن خراسان رضوی</p> <p>۵) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۰۳/۰۲</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>